පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන මාලා අංකය : 438
ආයතනයේ නම : ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය
පාර්ලිමේන්තුවේ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව විසි සභාගත කරන ලද වාර්තා සම්බන්ධයෙන් ස්ථාවර නියෝග අංක 120(4) යටතේ ගරු ආයතන භාර අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂන හා ගනු ලබන පියවර පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරිම.

பாராளுமன்ற வெளியீட்டுத் தொடர் இலக்கம்: 438
நிறுவனத்தின் பெயர்: நிர்மாணக் கைத்தொழில் அபிவிருத்தி அதிகாரசபை
பாராளுமன்றத்தின் அரச கணக்குக் குழுவினால் முன்வைக்கப்பட்ட அறிக்கை தொடர்பாக நிலையியற் கட்டளை இலக்கம் 120 (4) **இன் கீழ் நிறுவனங்களிற்குப் பொறுப்பான கௌரவ அமைச்சரின் அவதானிப்புக்களும் மற்றும் அது தொடர்பாக எடுக்கப்படும் நடவடிக்கைகளும் பராளுமன்றத்திற்கு சமர்ப்பித்தல்**

Parliamentary Series No: 438
Name of the institution: Construction Industry Development Authority
Submission of observations of the Hon. Minister in charge of the institutions and steps taken with regard to the reports table by the Committee on Public Enterprises in terms of Standing Order No. 120(4)

ආකෘතිය අංක 01

පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන මාලා අංක **438**

ආයතනය: ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය

<u>ස්ථාවර නියෝග අංක **120(4)** අනුව නිරීක්ෂණවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ගෙන ඇති / ගැනීමට යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග / සලකා බලන ලද විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග / වත්මන් තත්ත්වය.</u>

කෝප් (COPE) කමිටුව මගින් මතු කරන ලද කරුණු	කමිටුවේ නිර්දේශය	ආයතනය විසින් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග
CIDA හි අරමුණු	2014 අංක 33 දරන ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන පනතේ විධිවිධාන මගින් ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය (CIDA) පිහිටුවා ඇති අතර, එම පනත මගින්ම ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය ස්ථාපනය කර ඇත. පැරණි ආයතනය වෙත පැවරී තිබූ කාර්යයන්ම මෙම අධිකාරිය වෙත පවරා ඇති අතර, එම විධිවිධානවලට අනුකූලව අධිකාරිය විසින් සම්පූර්ණ කර ඇති අරමුණු 07ක් පිළිබඳව කමිටුව සමාලෝචනය කළේය. පනතේ සඳහන් පහත දැක්වෙන අරමුණු සහ ඒවා අධිකාරිය විසින් කෙතරම් දුරට ක්‍රියාත්මක කර ඇත්ද යන්න පිළිබඳව කමිටුවේ අවධානය යොමු විය: (d) බලශක්ති කාර්යක්ෂම ගොඩනැගිලි සහ ව්‍යුහයන් සැලසුම් කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ තිරසාර වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම; (e) ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය සහ එහි සංවර්ධනයට අදාළ ඕනෑම කරුණක් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු පර්යේෂණ දිරිමත් කිරීම සහ එම පර්යේෂණ කටයුතු ප්‍රචලිත කිරීම හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම; (f) අනෙකුත් අදාළ අධිකාරීන් සමඟ සාකච්ඡා කර, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම සහ එම ප්‍රමිතීන් අනිවාර්ය සහ ස්වේච්ඡා ප්‍රමිතීන් ලෙස වර්ගීකරණය කිරීම;	(d) Currently energy sector regulations are covered by SLSEA SLSEA (ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය) මගින්. CIDA ආයතනය විසින් හරිත ඉදිකිරීම් (Green Constructions) සඳහා වූ ජාතික සම්මාන උළෙල වෙත නව අංශයක් හඳුන්වා දී ඇති අතර, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව (Energy Efficiency) එහි එක් කොටසකි. (e) බොහෝ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන (R&D) ආයතන සිය පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල වාණිජකරණය කිරීම සඳහා සහයෝගය දක්වන්නේ නැත. අලුතින් අනුමත කරන ලද සේවක සංඛ්‍යාවට (Cadre) අනුව, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය සඳහා නව බඳවා ගැනීම් සිදු කිරීමෙන් පසු නව ප්‍රවේශයක් ආරම්භ කරනු ඇත. (f) ප්‍රමිතීන් සම්බන්ධයෙන් ඇති අවසාන විසඳුම වන්නේ 'ජාතික ගොඩනැගිලි සංකේතය' (National Building Code - NBC) යි. දැනට, NBRO (ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය) විසින් CIDA සහ UDA (නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය) හි තාක්ෂණික සහයෝගීතාව ඇතිව මෙම වැඩසටහන සකස් කිරීම ආරම්භ කර ඇත. කෙසේ වුවද, යෝජිත ජාතික ගොඩනැගිලි සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා CIDA ආයතනය බල ගැන්වීමට හැකි වන පරිදි, 'ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන පනත' (CID Act) සඳහා සංශෝධනයක් හඳුන්වා දීමට CIDA බලාපොරොත්තු වේ.

ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරියේ (CIDA) කාර්යයන්:	අධිකාරිය පිහිටුවා වසර 11ක් ගතවී ඇතත්, පනත මගින් අධිකාරිය වෙත කාර්යයන් 33ක් පැවරී තිබුණද, ඉන් සම්පූර්ණ කර ඇත්තේ කාර්යයන් 15ක් පමණක් බව අධිකාරියේ විධායක කමිටුවේ සභාපතිවරයා ප්‍රකාශ කළේය.	සියලුම කාර්යයන් ආවරණය වන පරිදි ආයතනික ව්‍යුහය සඳහා ව්‍යුහාත්මක වෙනසක් හඳුන්වා දී ඇත. නව සේවක සංඛ්‍යාව (Cadre) සඳහා වන අනුමැතිය 2025.10.29 දින කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගන්නා ලදී.
කාර්ය සාධන ඇගයීම (ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන (CID) පනතේ විධිවිධාන)	**29** වන වගන්තිය (ප්‍රගතිය): පවතින පද්ධතිය අසම්පූර්ණ මට්ටමක පවතින අතර, එය රජයට අනුබද්ධ ආයතන මගින් සපයනු ලබන දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා සම්බන්ධ කර ඇත. **33** වන වගන්තිය (ප්‍රගතිය):වි දේශීය උපදේශකයින් ලියාපදිංචි කිරීමේ රෙගුලාසි කෙටුම්පත 2023 වසරේදී අනුමැතිය සඳහා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. **46 වන වගන්තිය (ප්‍රගතිය):** සම්මත ලංසු ලේඛන (SBDs) ද සංශෝධනය කර ඇත. එම ලේඛන දැනට කමිටුව විසින් සමාලෝචනය කරමින් පවතින අතර දෙසැම්බර් මාසයේදී නිකුත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. **51** වන වගන්තිය (ප්‍රගතිය): සමථකරණ (Adjudication) ක්‍රියාවලිය රෙගුලාසියක් ලෙස ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට සූදානම් කර ඇති අතර එය අවසන් කිරීමට නියමිතය. **55** වන වගන්තිය (ප්‍රගතිය): මෙම තොරතුරු කාර්යාලය පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය මෘදුකාංග පැකේජය (Software package) මෙම වසරේදී දියත් කර ඇත.	(1) 29 සහ 55 වන වගන්තිවලට අදාළ කටයුතු, ඒකාබද්ධ අරමුදලින් වෙන් කරන ලද රුපියල් මිලියන 100ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන යටතේ හඳුන්වා දෙනු ලබන නව මෘදුකාංග පැකේජයන් සමඟ ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. (2) 33 වන වගන්තියට අදාළ රෙගුලාසි තවමත් නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුවේ (LD) පවතින අතර, 51 වන වගන්තියට අදාළ රෙගුලාසි අවසන් නිවැරදි කිරීම්වලින් පසුව නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යවා ඇත. (3)46 වන වගන්තියට අදාළව:සම්මත ලංසු ලේඛන (SBD) ආකෘති අතරින් SBD 102 සම්පූර්ණ කර ඇති අතර SBD 104 (සැලසුම් සහ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තු - Design & Build Contracts) සම්පූර්ණ කරමින් පවතී. දැනට පවතින SBD 01 වෙනුවට හඳුන්වා දෙන SBD 103 සහ රුපියල් මිලියන 20.0 ට අඩු කුඩා පරිමාණයේ වැඩ සඳහා SBD 100 ලෙස නම් කර ඇති කුඩා ආකෘතිය යන තවත් සංස්කරණ දෙකක් තවමත් අවසන් කිරීමට නියමිතව ඇත.
ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන (CID) පනත සඳහා වන සංශෝධන	පනතේ පවතින බලාත්මක කිරීමේ විධිවිධාන ප්‍රමාණවත් නොවේ. ආයතන විසින් තොරතුරු ලබා නොදෙන්නේ නම්, නඩු පැවරීම හැර වෙනත් බලාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් (ක්ෂණික දඩ පැනවීම වැනි) පනත මගින් සපයා නොමැත. පනත සංශෝධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු අධිකාරිය විසින් සිදු කරමින් පවතින අතර, එම කටයුතු දැනට අවසන් අදියරේ පවතී. මෙයට තිරසාරභාවය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) දැනුම එක් කිරීමට අපේක්ෂිතය.	පනත් කෙටුම්පත සකස් කිරීමෙන් අනතුරුව, ඒ සම්බන්ධයෙන් පාර්ශවකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

	මෙලෙස බලාත්මක කිරීමේ සහ පර්යේෂණ කටයුතු ශක්තිමත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර, මෙම වැඩකටයුතු මාස 5-6ක් ඇතුළත අවසන් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.	
ආයතනික සැලසුම	අධිකාරිය විසින් දැනට පවතින 2025-2029 විස්තීර්ණ සැලසුම (Comprehensive Plan) වහාම සමාලෝචනය කළ යුතු අතර, Rolling Plan ක්‍රමය භාවිතා කරමින් ඉදිරි කාලසීමාව (2026-2030) සඳහා විස්තීර්ණ සැලසුමක් සහ ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් සකස් කළ යුතුය.	Rolling Plan පිළිබඳ වැඩකටයුතු මාර්තු මස පළමු සතියේදී ආරම්භ කරනු ලැබේ.
වාර්ෂික වාර්තා	අධිකාරිය විසින් 2023 වර්ෂය සඳහා වන සිය වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර නොමැත. ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරියේ 2023 සහ 2024 වර්ෂයන්ට අදාළ වාර්ෂික වාර්තා හැකි ඉක්මනින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බවට ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරී සහ ගණන් දීමේ නිලධාරී එකඟ වූහ.	2023 වර්ෂය සඳහා වන වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, 2024 වාර්තාව කැබිනට් අනුමැතිය ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ පවතී.
අභ්‍යන්තර විගණන (Internal Audits):	අධිකාරියේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ 'අභ්‍යන්තර විගණක' (සහකාර අධ්‍යක්ෂ) තනතුර දිගු කලක සිට පුරප්පාඩුව පවතින අතර, අභ්‍යන්තර විගණන අංශයට අනුයුක්ත කර ඇත්තේ එක් නිලධාරියෙකු පමණි. අධිකාරිය සඳහා යෝජිත නව කාර්ය මණ්ඩල තනතුරු සඳහා අනුමැතිය ලැබුණු වහාම, 'අභ්‍යන්තර විගණක' (සහකාර අධ්‍යක්ෂ) තනතුරේ පුරප්පාඩුව පිරවීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බවට ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරී සහ ගණන් දීමේ නිලධාරී එකඟ වූහ.	රාජ්‍ය ආයතනවල පුරප්පාඩු පිරවීම සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්වරයාගේ සභාපතිත්වයෙන් පත් කරන ලද කමිටුවේ අනුමැතිය සඳහා ඉල්ලීමක් යොමු කර ඇත. සහකාර අධ්‍යක්ෂ (අභ්‍යන්තර විගණන) සහ විගණන නිලධාරී යන පුරප්පාඩු දෙකම පිරවීම සඳහා මෙහිදී අනුමැතිය ඉල්ලා ඇත.
සේවක සංඛ්‍යා ව්‍යුහය	බඳවා ගැනීමේ පටිපාටීන් ප්‍රතිව්‍යහගත කිරීම සඳහා අධිකාරිය විසින් සකස් කරන ලද සංශෝධන 2025 අප්‍රේල් 30 වන දින කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර තිබුණද, එම ප්‍රතිව්‍යහගත කිරීම සඳහා මෙතෙක් අනුමැතිය ලැබී නොමැත. මේ සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ මූලික සාකච්ඡාවක් පවත්වා ඇති අතර, එහිදී මෙහි අවශ්‍යතාවය පැහැදිලි කර දී ඇත.	ඉල්ලා සිටි සේවක සංඛ්‍යාව 262ක් වුවද, සේවකයින් 261ක් සඳහා වන අනුමැතිය 2025 දෙසැම්බර් 29 වන දින ලැබුණි. කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව (DMS) විසින් හඳුන්වා දෙන ලද නව ආකෘතියට අනුව, අනුමත තනතුරු සඳහා වන බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය (SOR) සකස් කිරීමේ කටයුතු දැනට සිදු වෙමින් පවතී.

කාර්යසාධන ඇගයීම (ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන පනතේ විධිවිධාන) - විගණකාධිපතිවරයාගේ සංක්ෂිප්ත සටහන	රුපියල් මිලියන 10ක් හෝ කලින් කලට අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන වටිනාකමකින් යුත් හඳුනාගත් ඉදිකිරීම් කටයුතු පිළිබඳ වාර්තා පවත්වාගෙන යාමට අධිකාරිය බැඳී සිටියද, අධිකාරියේ දත්ත පද්ධතියට දැනට ඇතුළත් වී ඇත්තේ අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල වැනි රජයට අනුබද්ධ ආයතන මගින් සිදුකරනු ලබන ඉදිකිරීම් කටයුතු පමණක් බව කමිටුව නිරීක්ෂණය කළේය. එසේම, පෞද්ගලික අංශය මගින් සිදුකරනු ලබන ඉදිකිරීම් කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු අධිකාරියේ දත්ත පද්ධතියට ලබා ගැනීමට හැකි වන පරිදි කිසිදු යාන්ත්‍රණයක් සකස් කර නොමැති බවද කමිටුව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය කරන ලදී	මෙම විධිවිධාන පනතේ 29 සහ 55 යන වගන්ති යටතේ නිරූපණය කර ඇත. 2027 වසර තුළ මෘදුකාංග පැකේජයන් (Software packages) සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ පසු, පනතේ සම්පූර්ණ විෂය පථය බලාත්මක වනු ඇත.
ඉලක්කගත කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය 2024 – උපදේශන සේවා අංශය	1.ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍යවල මිල සහ ක්ෂේත්‍රයේ ඉදිකිරීම් පාර්ශවකරුවන් ප්‍රමිතිගත කිරීම සඳහා මාසික ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම: මෙහි ප්‍රගතිය ඉලක්කයට ආසන්න වී ඇති නමුත්, මාසික හෝ කාර්තුමය වාර්තා නිකුත් කිරීමේ කාලසීමාවන් සහ ගුණාත්මක අන්තර්ගතය සහතික කළ යුතුව ඇත. 2.ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය තුළ ආරවුල් විසඳීමේ සේවාවන් සැපයීම (සමථකරණය, බේරුම්කරණය, ආදිය): නියමිත ඉලක්කය ඉක්මවා ගොස් ඇත. එහෙත්, ආරවුල් සංඛ්‍යාව ඉහළ යාම මගින් ක්ෂේත්‍රයේ සංවිධානාත්මකභාවය සහ විශ්වාසනීයත්වය පිළිබඳ අඩුවක් පෙන්නුම් කරයි. 3.ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයට අදාළ පුද්ගලයින් 800 දෙනෙකුට උපදේශන සේවා සැපයීම: මෙහි ප්‍රගතිය ඉතා අවම මට්ටමක පවතින අතර, කාර්මික අංශයට උපදේශන සේවා සැපයීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවයක් පවතී. 4.තාක්ෂණික විගණන (Technical Audits) - මෙම ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගුණාත්මක කළමනාකරණ විගණකවරුන් සහ විනිශ්චයකරුවන්ගෙන් සමන්විත සංචිතයක් පිහිටුවීම: මෙහි ප්‍රගතිය සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පවතී. එසේ වුවද, සම්පූර්ණ අනුමැතිය සහ සම්පූර්ණ අනුමැතිය සහ ලියාපදිංචිය අවසන් කර ඇත්ද යන්න තවමත් අපැහැදිලිය.	1. ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍යවල මිල ප්‍රමිතිගත කිරීම සහ ක්ෂේත්‍රයේ ඉදිකිරීම් පාර්ශවකරුවන්ට සහය වීම අරමුණු කරගත් මාසික ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීමේ ප්‍රගතිය, නියමිත ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට ආසන්නව පවතී. කෙසේ වෙතත්, මාසික හෝ කාර්තුමය වාර්තා නිකුත් කිරීමේ කාලසීමාවන් දැඩි ලෙස අනුගමනය කිරීම තවමත් අභියෝගයක්ව පවතී. මීට අමතරව, ප්‍රකාශිත අන්තර්ගතයේ ගුණාත්මකභාවය, නිරවද්‍යතාවය සහ විශ්වාසනීයත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ කාර්ය මණ්ඩල හිඟය සහ නිවැරදි හා කාලෝචිත දත්ත රැස් කිරීමේදී පවතින අභියෝග හැසිරවීම විශේෂයෙන් දුෂ්කර වීමයි. මෙම ප්‍රකාශන සඳහා අවශ්‍ය දත්ත බාහිර මූලාශ්‍ර සහ පාර්ශවකරුවන් කිහිප දෙනෙකුගෙන් රැස් කළ යුතු බැවින්, ඒවා සම්පාදනය කිරීමේදී සහ සත්‍යාපනය කිරීමේදී ප්‍රමාදයන් සිදු වේ. 2024 වර්ෂය තුළ පුවත්පත්‍රිකා (Bulletins) 12ක්ම ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, අදාළ මාසය අවසානයේ දත්ත රැස් කිරීම අවසන් වන බැවින්, එක් මාසයකට අදාළ පුවත් පත්‍රිකාව ඊළඟ මාසය ප්‍රගතිය යටතේ වාර්තා වන බව එම වාර්තාවේ දැක්වේ. දත්ත සම්පාදනය අවසන් වූ පසු, අදාළ මාසය සඳහා වන පුවත් පත්‍රිකා ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ අවසන් දිනය ඊළඟ මාසයේ 15 වනදා වේ. ඒ අනුව, පුවත් පත්‍රිකා ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ ඉලක්කය 2026 ජනවාරි දක්වා නියමිත කාලසීමාවන් තුළ සපුරා ඇත.

		2. මෙමගින් සේවාවන් පරිභෝජනය කිරීමෙ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළද, ආරවුල් සංඛ්‍යාව ඉහළ යාම මගින් ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින සංවිධානාත්මකභාවය, කොන්ත්‍රාත් කළමනාකරණය සහ විශ්වාසනීයත්වය පිළිබඳ ගැටලු මෙන්ම COVID-19 වසංගතය හා ඉන් පසු ඇති වූ මූල්‍ය අර්බුදය සමඟ මතුවූ සමාජීය හා පාරිසරික ගැටලු ද ඉස්මතු කරයි. එබැවින්, ආරවුල් ඇතිවීම වැළැක්විය නොහැකි අතර, ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය (CIDA) විසින් ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රය සඳහා 'සමථකරණය' හඳුන්වා දීමෙන් ආරවුල් විසඳීමෙ සේවාවන් පහසු කර ඇත. මේ හරහා ආරවුල් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස විසඳනු ඇත. 3. CIDA වෙත ලැබුණු ලිපි මගින් උපදේශන සේවා සැපයීමේ ඉලක්කයක් පැවතියද, මෙම වසරේ ඉල්ලා ඇති උපදේශන සේවා සංඛ්‍යාව 207 දක්වා පහත වැටී ඇත. 4. තාක්ෂණික විගණන ක්‍රියාවලින් සිදු කිරීම සඳහා ගුණාත්මක කළමනාකරණ විගණකවරුන් සහ විනිශ්චයකරුවන්ගෙන් සමන්විත සංචිතයක් පිහිටුවීමේ ප්‍රගතිය: 2026 වසර වන විට අයදුම්පත් 7ක් ලැබී ඇති අතර ඒ සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ කැඳවීමට නියමිතය. විගණනය කළ යුතු ව්‍යාපෘති හිඟකම සහ ඒ හේතුවෙන් ලියාපදිංචි ගුණාත්මක කළමනාකරණ විගණකවරුන්ට විගණන කටයුතු පවරා නොදීම පිළිබඳ පවතින ගැටලු නිසා මෙහි ප්‍රගතිය මන්දගාමී වී ඇත. තාක්ෂණික විගණනය සඳහා වැය වන අධික පිරිවැය සහ ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ ඇද වැටීම මෙයට ප්‍රධාන හේතුන් වේ.
ඉලක්කගත කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය 2024 – පුහුණු අංශය	1.ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ වැඩබිම් අධීක්ෂකවරුන්, මධ්‍යම මට්ටමේ තාක්ෂණික නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් වෘත්තිකයන් ලියාපදිංචි කිරීම:මෙම ක්ෂේත්‍රයේ පවතින සේවක හිඟය සහ RPL (පූර්ව ඉගෙනුම් හඳුනාගැනීමේ) ක්‍රියාවලියේ පවතින ප්‍රමාදය හේතුවෙන් මෙම කටයුතු ක්‍රියාත්මක නොවූ බව අනාවරණය විය. 2.ඩිජිටල් දත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යමින් ඉදිකිරීම් ශිල්පීන් ලියාපදිංචි කිරීම සහ බලපත්‍ර ලබා දීම:අභ්‍යන්තර දත්ත පද්ධතියේ පවතින සීමාවන් සහ මානව සම්පත් හිඟය මෙම ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට බාධාවක් වී ඇති බව අනාවරණය විය.	1. මෙම ක්‍රියාකාරකමට අදාළ රීති සකස් කර නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යවා ඇති අතර, ඒවා දැනට අවසන් අදියරේ පවතී. රීති අවසන් කර නිල වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කළ වහාම මෙම ක්‍රියාකාරකම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. කාර්ය මණ්ඩල ගැටලු සඳහා ද විසඳුම් ලබා දී ඇති අතර පුරප්පාඩු වී ඇති තනතුරු ඉක්මනින් පුරවනු ලැබේ. අභ්‍යන්තර දත්ත පද්ධතිය දැනට සකස් වෙමින් පවතින අතර ඉදිකිරීම් ශිල්පීන් මාර්ගගතව (Online) ලියාපදිංචි කිරීම ආරම්භ කර ඇත. අද වන විට ශිල්පීන් 889 දෙනෙකු ලියාපදිංචි කර ඇති අතර, එම තොරතුරු CIDA වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත් කර නිපුණතා හැඳුනුම්පත් (Skill Person ID cards) නිකුත් කර ඇත.

	3.ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ නියුතු ශ්‍රමිකයන් අධීක්ෂණය කරන,. කළමනාකරණය කරන සහ සේවයේ යොදවන අනෙකුත් වෘත්තීය කාණ්ඩවල පුද්ගලයින් සඳහා පුහුණුව ලබා දීම:නේවාසික පහසුකම්වල පවතින සීමාවන් සහ ආයෝජන පහත වැටීම මෙම වැඩසටහන්වල ප්‍රගතියට බලපා ඇති හේතූන් බව අනාවරණය විය. 4.පූර්ව ඉගෙනුම් හඳුනාගැනීමේ (RPL) වැඩසටහන හරහා ඉදිකිරීම් ශිල්පීන් සඳහා NVQ සහතික ලබා දීම:මෙම වැඩසටහන තවමත් අර්බුදකාරී මට්ටමක පවතින අතර, පාලක දෙපාර්තමේන්තු අතර පවතින සන්නිවේදන අඩුව හේතුවෙන් ආයතනවල RPL ජයග්‍රහණ පහත වැටී ඇත.	මෙම ක්‍රියාකාරකම තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන සමඟ සාකච්ඡා පවත්වමින් පවතින අතර ආයතන කිහිපයක් සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුම් (MoUs) අත්සන් කර ඇත. 3. මෙම වැඩසටහන යටතේ ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ මධ්‍යම මට්ටමේ තාක්ෂණික නිලධාරීන් ඉලක්ක කරගනිමින් කෙටි කාලීන සහ මධ්‍ය කාලීන පුහුණු වැඩසටහන්, වැඩමුළු සහ සම්මන්ත්‍රණ පවත්වනු ලැබේ. කර්මාන්තය මුහුණ දුන් මෑතකාලීන පසුබෑම හේතුවෙන් මේ සඳහා පවතින ඉල්ලුමේ අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, 2024 වසරේදී 1,784ක ඉලක්කයක් හමුවේ සහභාගිවන්නන් 1,277 දෙනෙකුට පුහුණුව ලබා දී ඇත. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය වසරේ සැලකිය යුතු ප්‍රකෘතිමත් වීමක් නිරීක්ෂණය වූ අතර, එහිදී 1,765ක ඉලක්කයක් හමුවේ සහභාගිවන්නන් 1,644 දෙනෙකු පුහුණු කරන ලදී. මීට අමතරව, මෙම වසරේ සිට වැඩි පිරිසක් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා නව වැඩසටහන් දැන් හඳුන්වා දී ඇත. 4. මෙම වැඩසටහන දැනට සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වේ. තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (TVEC) සමඟ අත්සන් කරන ලද අවබෝධතා ගිවිසුමට (MOU) අනුව, ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය (CIDA) විසින් සංවිධානය කරන ලද වෘත්තීය පරීක්ෂණ මගින් පූර්ව ඉගෙනුම් හඳුනාගැනීමේ (RPL) ක්‍රමය යටතේ අද වන විට ශිල්පීන් 979 දෙනෙකුට NVQ 3 සහ 4 මට්ටමේ සහතික පිරිනමා ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ වෘත්තීය ක්ෂේත්‍ර (Trade categories) 86ක් ආවරණය කෙරේ. මෙම ක්‍රියාකාරකම තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ ව්‍යාප්ත කිරීමට රජයේ මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන සමඟ සාකච්ඡා පවත්වමින් පවතී.

ඉලක්කගත කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය 2024 – සංවර්ධන අංශය	හඳුනාගත් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම අපේක්ෂිත ඉලක්ක ඉක්මවා ඉතා යහපත් මට්ටමක පැවතියද, මෙ සම්බන්ධයෙන් වන අනෙකුත් ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේදී ගැටලුකාරී තත්ත්වයක් පවතින බව කමිටුව නිරීක්ෂණය කළේය. දේපළ සංවර්ධකයින් (Property developers), විදේශීය කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සහ ද්‍රව්‍ය සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීමේ ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේ ප්‍රගතිය ඉතා පහළ මට්ටමක පවතින බවත්, කාර්යසාධනය නියාමනය කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයින් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ස්ථාපිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් අපේක්ෂිත කිසිදු ඉලක්කයක් සපුරා නොමැති බවත් කමිටුව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.	2023 වර්ෂය සඳහා ලියාපදිංචි ගාස්තු ගෙවනු ලැබූ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ඉලක්කය 2800ක් වූ අතර එහි ප්‍රගතිය 3109කි. කෙසේ වෙතත්, 2024 වර්ෂයේදී ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති ප්‍රසම්පාදනය ඉතා අවම මට්ටමක පැවතිය හැකි බැවින්, කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ලියාපදිංචි වීම හෝ ලියාපදිංචිය පවත්වාගෙන යාම ප්‍රමාණාත්මකව අඩු වීම සිදු විය හැක. ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ පවතින පසුබෑම සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම ඉලක්කය ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. මෙම තත්ත්වය ද්‍රව්‍ය සැපයුම්කරුවන් සහ දේපළ සංවර්ධකයින් ලියාපදිංචි කිරීමට ද බලපා ඇත.ද්‍රව්‍ය සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් රැසක් ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ගැසට් පත්‍ර සහ මාර්ගෝපදේශ මගින් CIDA දේපළ සංවර්ධක ලියාපදිංචිය අනිවාර්ය කරන ලෙස ඉල්ලා ඇත. එමගින් තෙවන පාර්ශවයක් හරහා එම ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් වනු ඇත. විදේශීය කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම අදාළ වන්නේ ලියාපදිංචියට පෙර ව්‍යාපෘතියක් සඳහා අභිප්‍රාය ලිපියක් (Letter of Intent) ලැබූ විදේශීය කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට පමණි. විදේශීය කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ලබා දීමට ඇති මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති ඉතා සීමිත වීම ලියාපදිංචි කිරීම් අවම වීමට හේතුවයි. සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයින් ලියාපදිංචි කිරීම පුද්ගලික සහ ආයතනික වශයෙන් වර්ග කර ඇති අතර ඒවා නැවත දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදා ඇත. දේශීය පුද්ගලික ලියාපදිංචිය දැනට ක්‍රියාත්මක වේ. විදේශීය පුද්ගලයින් ලියාපදිංචි කිරීමේ කෙටුම්පත් නිර්ණායක/ගැසට් පත්‍රය නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කර ඇත. දේශීය හා විදේශීය ආයතන ලියාපදිංචිය සඳහා වන ගැසට් කෙටුම්පත් දැනටමත් අවසන් කර ඇතත්, දේශීය ආයතන ලියාපදිංචිය සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ ක්‍රියාවලියක් පවතී.

රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව (PPP) ආකෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන නිපුණතා පුහුණු වැඩසටහන්.	මෙම වැඩසටහනඉදිකිරීම් ශිල්පී පුහුණු වැඩසටහනක්බවත්, එහිදී වඩු කාර්මිකයන් සහ පෙදරේරුවන් පෞද්ගලික අංශයේ සේවා ස්ථාන භාවිතා කරමින් පුහුණු කර ඇති බවත් කාරක සභාවට දැනුම් දෙන ලදී. මෙය මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන යටතේ, ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය (NAITA) සහ ගොඩනැගිලි ඉදිකරන්නන්ගේ සංගමය (Builders' Association) සමඟ ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහනකි. මෙහිදී පුහුණුලාභීන් සඳහා මාස තුනක කාලයක් රුපියල් 10,000 ක මාසික දීමනාවක් ගෙවා ඇති අතර, 2020 වසරේ සිට පුද්ගලයින් 3,601 ක් පමණ ලියාපදිංචි වී ඇති අතර ඉන් 3,443 ක් පුහුණුව අවසන් කර ඇත. මෙම පුහුණු වැඩසටහනට අදාළ සමස්ත ක්‍රියාවලිය, වියදම් සහ පුහුණු ප්‍රමාණය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක වාර්තාවක්, විගණකාධිපතිවරයා වෙත පිටපත් සහිතව කාරක සභාවට ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා සහ ගණන් දීමේ නිලධාරියා එකඟ වූහ.	පෙදරේරු, වඩු කාර්මික, ජලනල කාර්මික (Plumbing), බාර් බෙන්ඩින් (Bar bending) සහ ටයිල් ඇල්ලීම යන වෘත්තීය ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කරමින්, ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය (NAITA) සහ ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉදිකිරීම් සංගමය (NCASL) සමඟ ඒකාබද්ධව"නිපුණතා පදනම් කරගත් ඉදිකිරීම් ශිල්පී නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන"ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම පුහුණු වැඩසටහනට මාස තුනක සේවාස්ථ පුහුණු (OJT)කාලසීමාවක්, පස් දිනක සිද්ධාන්ත වැඩසටහනක් සහ TVEC ලියාපදිංචි ඇගයීම්කරුවන් විසින් NVQ 3 මට්ටමේ ජාතික නිපුණතා ප්‍රමිතීන්ට (NCS) අනුකූලව පවත්වන ලද ප්‍රායෝගික නිදර්ශන ඇතුළත් විය. විවිධ ප්‍රචාරක ව්‍යාපාර හරහා ලැබුණු අයදුම්පත් අතරින් NAITA සහ CIDA ආයතන ඒකාබද්ධව පැවැත්වූ සම්මුඛ පරීක්ෂණ මගින් පුහුණුලාභීන් තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා විෂය භාර අමාත්‍යාංශය, පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් පරිපාලන ව්‍යුහයන්, පුවත්පත් දැන්වීම්, NCASL සහ CIDA ලියාපදිංචි කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සම්බන්ධ කර ගන්නා ලදී. තෝරාගත් පුහුණුලාභීන් NAITA දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කළ අතර, පුහුණුලාභියා, පුහුණු ආයතනය (කොන්ත්‍රාත්කරු) සහ NAITA අතර තෛපාර්ශ්වික ගිවිසුමකට අත්සන් කිරීමෙන් අනතුරුව ඔවුන් ඉදිකිරීම් භූමි වෙත යොමු කරන ලදී. ලියාපදිංචි පුහුණුලාභීන් සඳහා මාස තුනක පුහුණු කාලය වෙනුවෙන් මසකට රු.10,000.00 ක දීමනාවක් ගෙවන ලදී. 2020 වර්ෂයේදී මුළු පුහුණුලාභීන් 3,601 ක් ලියාපදිංචි වූ අතර, ඔවුන්ගෙන් 3,443 ක් සාර්ථකව පුහුණුව අවසන් කළහ. 2021 වර්ෂයේදී පුහුණුලාභීන් 3,033 ක් ලියාපදිංචි වූ අතර, 2,781 ක් පුහුණු වැඩසටහන අවසන් කළහ. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රුපියල් මිලියන 251.79 ක මුළු මුදලක් වියදම් කර ඇති අතර, එය මේ වන විට අවසන් කර ඇත.
නෛතික වියදම්	අධිකාරියේ එවකට සිටි මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයාව 2021.10.08 දින අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් අනිවාර්ය නිවාඩු ගන්වා ඇති අතර, මූලික විමර්ශනයක් පවා සිදු නොකර 2021 දෙසැම්බර් මාසයේදී ඔහු සේවයෙන් පහ කර ඇත. එම නිලධාරියා මෙම ක්‍රියාමාර්ගයට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගෙන ඇත.	CIDA ආයතනයට අදාළ නඩු කටයුතු පිළිබඳ නෛතික වියදම් අධිකරණ නඩු වල නෛතික වියදම් පිළිබඳව ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලෙස අදාළ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය වෙත 2025.10.08 දින කෝප් (COPE) කාරක සභාව විසින් නියෝග කරන ලදී. අමාත්‍යාංශය මේ සම්බන්ධයෙන් අදාළ විෂය භාර අමාත්‍යාංශය විසින් 2025.10.28 දින CIDA ආයතනය සමඟ

	තවද, හිටපු සභාපතිවරයාට එරෙහිව හිටපු මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් පුද්ගලිකව පවරා ඇති අපහාස නඩුව (නඩු අංක: DMR/3067/2022) වෙනුවෙන්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව අධිකාරිය මේ දක්වා රුපියල් මිලියන 0.33 ක නීති ගාස්තු ගෙවා ඇත. 2025 අගෝස්තු වන විට, හිටපු මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නඩු කටයුතු (litigation) වෙනුවෙන් අධිකාරිය දළ වශයෙන් රුපියල් මිලියන 15.01 ක් වැය කර ඇති අතර, ඊට පහත සඳහන් ගෙවීම් ද ඇතුළත් වේ: අදාළ අධිකරණ තීන්දුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් හිටපු මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට එරෙහිව පවරා ඇතිඅධිකරණයට අපහාස කිරීමේනඩුව වෙනුවෙන්, එක් එක් නඩුව සඳහා රුපියල් 625,000 ක වියදමක් අධිකාරිය විසින් තවදුරටත් දරා ඇත. මෙම කරුණු සම්බන්ධයෙන් අදහස් දැක්වූ අධිකාරියේ සභාපතිවරය ප්‍රකාශ කළේ, තමන් ධුරයට පත් වූ වහාම මෙම නඩු සඳහා තවදුරටත් ගෙවීම් කිරීම අධිකාරිය විසින් නතර කළ බවත්, මෙයපිළිගත නොහැකි ක්‍රියාවක්බවත්ය. හිටපු මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයා සම්බන්ධ නීතිමය ක්‍රියාදාමයන් හේතුවෙන් අධිකාරිය දැරූ රුපියල් මිලියන 15.01 කට අධික වියදම පිළිබඳව හැකි ඉක්මනින් අමාත්‍යාංශ මට්ටමින් ස්වාධීන පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමටත්; එම ක්‍රියාදාමයන්හිදී නෛතික පටිපාටීන් අනුගමනය කර ඇත්දැයි විමර්ශනය කිරීමටත්; අධිකරණ නියෝග වහාම ක්‍රියාත්මක නොකිරීමේ තීරණයට වගකිවයුත්තන් කවුරුන්ද යන්න තීරණය කිරීමටත්; සහ අදාළ මුදල වගකිවයුතු නිලධාරීන්ගෙන් රජයට අය කර ගැනීමටත් ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා සහ ගණන් දීමේ නිලධාරියා එකඟ වූහ.	සාකච්ඡාවක් පැවැත්වූ අතර, CIDA ආයතනයේ නඩු කටයුතු සඳහා නීති ගාස්තු ගෙවීමට ලබාගත් සියලුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතීන් විෂය භාර අමාත්‍යාංශය වෙත එවන ලෙසට CIDA ආයතනයට උපදෙස් ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව, CIDA ආයතනය විසින් අදාළ සියලුම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ ආවරණ ලිපියක් සමඟ අමාත්‍යාංශය වෙත යවා ඇත. කෝප් (COPE) කාරක සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද නියෝගය සහ අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා දුන් උපදෙස්වලට අනුකූලව, අධිකාරිය විසින් පහත සඳහන් පියවර ගෙන ඇත: **1.අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් සමඟ පැවැත්වූ සාකච්ඡාව** නිවාස හා ඉදිකිරීම් අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2025.10.28 දින සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී. මෙම සාකච්ඡාවේදී, හිටපු මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ නඩු කටයුතුවලට අදාළ සියලුම ගෙවීම් නිසි පරිදි සමාලෝචනය කර, ඒවා සලකා බැලීම සහ තීරණ ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට උපදෙස් ලබා දෙන ලදී. **2. නීතිමය ගෙවීම් පිළිබඳ විස්තර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම** ඉහත උපදෙස්වලට අනුකූලව, හිටපු මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් පවරන ලද සහ ඔහුට එරෙහිව පවරා ඇති නඩුවලට අදාළව දරා ඇති සියලුම නීතිමය වියදම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු, අදාළ ලිපි ලේඛන සහ ගෙවීම් වාර්තා ද සහිතව, සමාලෝචනය සහ අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා අධිකාරිය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. **3.ඉදිරි නීතිමය ගෙවීම් අත්හිටුවීම** ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණය සහ ලැබුණු උපදෙස් අනුව, 2025.05.15 දිනෙන් පසුව මෙම නඩු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ගෙවීමක් අධිකාරිය විසින් සිදු කර නොමැත. **4. වත්මන් තත්ත්වය** වර්තමානය වන විට, හිටපු මුදල් අධ්‍යක්ෂවරයා සම්බන්ධ නීතිමය ක්‍රියාදාමයන් වෙනුවෙන් අධිකාරිය විසින් වෙනත් කිසිදු ගෙවීමක් සිදු කර නොමැත. මෙම කරුණ නිල වශයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත යොමු කර ඇති අතර, සමාලෝචනය, විමර්ශනය හෝ අයකර ගැනීම් ඇතුළු ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග අමාත්‍යාංශයේ තීරණ හා නිර්දේශ මත පදනම්ව සිදු කරනු ලැබේ.

සව්සිරිපාය' ගොඩනැගිල්ල	අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය පිහිටා ඇති ඉඩම සහ ගොඩනැගිල්ල ටවර් හෝල් රඟහල පදනමට (Tower Hall Theatre Foundation) අයත් වන අතර, ඒ සඳහා 1986 වර්ෂයේදී රුපියල් මිලියන 6 ක කුලියක් මත වසර 30 ක බදු ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. බදු ගිවිසුම අවසන් වීමෙන් පසුව, බදු කුලිය සංශෝධනය කිරීමකින් තොරව, 2016 වසරේ සිට වසර 30 ක කාලයක් සඳහා එම ඉඩම භාවිතා කිරීමට 2019 වර්ෂයේදී නව බදු ගිවිසුමකට එළඹ ඇත. කෙසේ වුවද, බත්තරමුල්ල ප්‍රදේශයේ පිහිටි ඉදිකිරීම් උපකරණ පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය (CETRAC) පිහිටි ගොඩනැගිල්ලේ අධිකාරිය ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලෙස නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් 2023.12.19 දිනැති අංක MUDH/HC/AD/178/7 දරන ලිපිය මගින් අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට දන්වා ඇත. අධිකාරියේ කාර්යාලය වහාම ඉවත් කරCETRACපරිශ්‍රය වෙත ගෙන යන ලෙසත්, ටවර් හෝල් රඟහල පදනමට ගෙවිය යුතු රුපියල් මිලියන 145 ක හිඟ බදු කුලිය ගෙවන ලෙසත් 2024.05.27 දිනැතිඅමප/24/1286/620/022දරන ඒකාබද්ධ කැබිනට් තීරණය මගින් නියෝග කර තිබුණි. ඒ අනුව, 2024.09.06 දිනැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය පරිදි අධිකාරිය විසින් රුපියල් මිලියන 25 ක මුදලක් ටවර් හෝල් රඟහල පදනම වෙත ගෙවා ඇත. මෙම ගැටලුව සාධාරණ ලෙස විසඳීම සඳහා ගොඩනැගිල්ලේ තක්සේරුවක් ලබා ගැනීමටත්, ටවර් හෝල් රඟහල පදනම සහ අධිකාරිය යන දෙපාර්ශවයටම අසාධාරණයක් නොවන අයුරින් ගිවිසුම අවසන් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමටත් ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා සහ ගණන් දීමේ නිලධාරියා එකඟ වූහ. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් කාරුණිකව අවධානය යොමු කරන ලෙසත්, දෙපාර්ශවයටම වාසිදායක වන අයුරින් මෙම ගැටලුව අවසන් කිරීම සඳහා සාකච්ඡාවක් පිළියෙල කරන ලෙසත් ඉල්ලමින් ගරු අග්‍රාමාත්‍යවරයා වෙත ලිඛිත ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කිරීමට කාරක සභාවේ ලේකම්වරයා එකඟ විය.	2025.10.08 දින පැවැති රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභා (COPE) රැස්වීමේදී, අදාළ පාර්ශවයන් අතර සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් මෙම ගැටළුව විසඳා ගත යුතු බවට උපදෙස් දෙන ලදී. ඒ අනුව, 2025.10.28 දින විෂයභාර අමාත්‍යාංශය (Line Ministry) විසින් පවත්වන ලද රැස්වීමේදී, මෙ සම්බන්ධයෙන් CIDA සහ THTF අතර හමුවක් සංවිධානය කිරීමට තීරණය විය. CIDA ආයතනය මෙ පිළිබඳව විෂයභාර අමාත්‍යාංශය සමඟ ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් සිටී.

සව්සිරිපාය' ගොඩනැගිල්ලේ වහලය අලුත්වැඩියා කිරීම	අධිකාරියේ ගොඩනැගිල්ලේ වහලය වසර 35 කට වඩා පැරණි බවත්, එය අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 20 ක් අවශ්‍ය වනු ඇතැයි තක්සේරු කර තිබුණද, අධිකාරිය සතු අරමුදල් හිඟකම හේතුවෙන් වැය කිරීමට හැකි වූයේ රුපියල් මිලියන 4 ක සීමිත මුදලක් පමණක් බවත් අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා පැහැදිලි කළේය. මෙම හදිසි අවශ්‍යතාවය සලකා බලා, අධිකාරිය ලියාපදිංචි කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගෙන් මිල ගණන් කැඳවා, අවම මිල ඉදිරිපත් කළ C7 ශ්‍රේණියේ කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ සාකච්ඡා කර රුපියල් මිලියන 5.9 දක්වා වූ මුදලකට එම කාර්යය සිදු කිරීමට තීරණය කළ බවත්, මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු වංචාවක් සිදුව නොමැති බවත් ඔහු ප්‍රකාශ කළේය. 2025 ජූලි 31 වන විටත් වහලය අලුත්වැඩියා කර නොතිබූ බවත්, ගොඩනැගිල්ල තුළට වැසි ජලය ගලා ඒමේ තත්ත්වය දිගින් දිගටම පැවති බවත් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.	රජයේ විගණන අංශය ඉදිරිපිට වැසි ජලය කාන්දු වූ මෙම ප්‍රදේශය කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් අලුත්වැඩියා කරන ලද ස්ථානයක් නොවේ. මෙම ස්ථානයෙන් වැසි ජලය කාන්දු වන්නේ වසර ගණනාවක් තිස්සේ තෙතමනය, කෘමීන් සහ අනෙකුත් සතුන්ගෙන් වහලයට හානි සිදුවීම නිසා වහලයේ ලී රාමුව දිරාපත් වී වහලයේ උළු කැටවලට හානි වී තිබීම හේතුවෙනි. මෙම ජල කාන්දුව අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා වහලයේ විශාල ප්‍රමාණයක් ඉවත් කිරීමට සිදුවන අතර ඒ සඳහා විශාල මුදලක් වැය වේ. මෙම ගොඩනැගිල්ලේ අයිතිය පිළිබඳ පවතින ගැටලුව හේතුවෙන් එවැනි අලුත්වැඩියාවක් සිදු කළ නොහැක. මෙම ප්‍රදේශය කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් අලුත්වැඩියා කරන ලද ප්‍රදේශයක් නොවුවද, මෙම කාන්දුව අලුත්වැඩියා කරන ලෙස CIDA ආයතනය කිහිප වතාවක්ම ඉල්ලා ඇති අතර කොන්ත්‍රාත්කරු එම ස්ථානයට පැමිණ ඇත. අදාළ අලුත්වැඩියාව සඳහා වැය වන මුදල අඩු කර ඉතිරි රඳවුම් මුදල් (Retention money) නිදහස් කරන ලෙස ඔහු CIDA ආයතනයට වාචිකව දැනුම් දුන්නේය. නමුත් සව්සිරිපාය ගොඩනැගිල්ලේ ඉහත කී අයිතිය පිළිබඳ ගැටලුව හේතුවෙන් එවැනි අලුත්වැඩියාවන් සිදු කිරීමට CIDA ආයතනයට හැකියාවක් නැත.
CIDA ආයතනය සඳහා පරිගණක මිලදී ගැනීම	2021 වර්ෂයේදී, ඒකක වෙළඳපල මිල රුපියල් 100,000 ක් පමණ වන ලැප්ටොප් පරිගණක 21 ක්, රුපියල් 240,000 බැගින් මිලදී ගෙන ඇති බවත්, එම පරිගණක දෝෂ සහිත බවත් සඳහන් කරමින් ලිපියක් මගින් කාරක සභාව වෙත තොරතුරු ඉදිරිපත් කරන ලදී. සමස්තයක් ලෙස ලැප්ටොප් පරිගණක 16 ක් තිබූ බවත්, ඒවා මිලදී ගෙන ඇත්තේ අවම මිල ඉදිරිපත් කළ සමාගමේ මිලට වඩා රුපියල් 88,500 ක් වැඩි මිලක් ඉදිරිපත් කළ, දෙවන අවම මිල ඉදිරිපත් කළ සමාගමෙන් බවත් අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා පැහැදිලි කළේය. මෙම ලැප්ටොප් පරිගණකවල හිල් (hinge) කොටසේ දෝෂය සියලුම පරිගණකවල නොතිබූ බවත්, එය පැවතියේ ස්වල්පයක පමණක් බවත්, ඒවා අලුත්වැඩියා කර දීමට සැපයුම්කරු එකඟ වූ බවත් කාරක සභාව වෙත දන්වන ලදී.	සියලුම පරිගණක ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ පවතී. 2025 ඔක්තෝබර් 8 වන දින පැවැත්වූ රැස්වීමේදී කෝප් (COPE) කාරක සභාව ලබා දුන් උපදෙස් පරිදි, එහි සභාපතිවරයා වෙත සවිස්තරාත්මක වාර්තාවක් යොමු කර ඇත. (ඇමුණුම 01)

	පරිගණක 03-04 ක පමණ මෙම දෝෂ මතු වූ බවත්, ඒවා අලුත්වැඩියා කිරීමෙන් පසු කිසිදු දෝෂයක් වාර්තා වී නොමැති බවත් දන්වා සිටින ලදී. මෙම ලැප්ටොප් පරිගණක 16 මිලදී ගැනීම සහ ඒ සඳහා වැය කළ මුදල සාධාරණ ද යන්න පිළිබඳව සම්පූර්ණ වාර්තාවක් සකස් කර මාසයක් ඇතුළත කාරක සභාවට සහ විගණකාධිපතිවරයාට ඉදිරිපත් කිරීමට ගණන් දීමේ නිලධාරියා එකඟ විය.	
CIDA ආයතනයේ අභ්‍යන්තර ගැටලු සහ විනය ක්‍රියාමාර්ග	ආයතනය සම්බන්ධයෙන් පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව (COPE) වෙත පෙත්සම් රාශියක් ඉදිරිපත් වී ඇති බවත්, ආයතනයේ නිලධාරීන් අතර බරපතල නොසන්සුන්තාවයක්, නිරන්තරයෙන් ගැටලු ඇති කර ගැනීමේ ප්‍රවණතාවක් සහ එකිනෙකාට එරෙහිව විනය පරීක්ෂණ පවත්වන ක්‍රමවේදයක් පවතින බවත් ප්‍රකාශ විය. මෙම චෝදනා පත්‍ර බොහොමයක් මගින් මූල්‍ය කරුණු පමණක් නොව, පරිපාලන සහ සන්නිවේදන ගැටලු ද මතු කර ඇති බව අනාවරණය වේ. මෙම ආයතනයේ සියලුම මූලික විමර්ශන සහ විධිමත් විනය පරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන්, මූල්‍යමය චෝදනා සහ මූල්‍යමය නොවන චෝදනා වෙන්කර හඳුනා ගැනීමටත්, ඉදිරියට පවත්වාගෙන යා යුතු විමර්ශන මොනවාද යන්න තීරණය කිරීමටත් අමාත්‍යාංශය මගින් විශේෂ කාරක සභාවක් පත් කිරීමට ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා සහ ගණන් දීමේ නිලධාරියා එකඟ වූහ. එමෙන්ම, මූල්‍යමය නොවන චෝදනා සම්බන්ධ සියලුම විමර්ශන මාස 01ක් ඇතුළත පවත්වා අවසන් කිරීමටත්, අනෙකුත් සියලුම විමර්ශන කඩිනමින් පවත්වා අවසන් කිරීමටත් එකඟතාව පළ විය.	පවතින සියලුම විමර්ශන සභාපතිවරයා සහ ක්‍රියාකාරි අධ්‍යක්ෂවරයා (Working Director) විසින් නැවත ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන අතර, පෙබරවාරි මස අවසානයේ පැවැත්වෙන CIDA කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ මීළඟ රැස්වීමේදී ඒ පිළිබඳව තීරණයක් ගනු ලැබේ.

දිනය : 2026.04.06

Dr. Susil Ranasinghe
Minister of Housing, Construction and Water Supply
2nd Floor, "Sethsiripaya", (Stage I)
Battaramulla.

වෛද්‍ය එච්.එම්.සුසිල් රණසිංහ.
අමාත්‍ය
නිවාස ඉදිකිරීම් සහ ජල සම්පාදන අමාත්‍යාංශය

ඇමුණුම 01

CIDA ආයතනය විසින් 2021 වසරේදී ලැප්ටොප් පරිගණක 16ක් මිලදී ගැනීම පිළිබඳ වාර්තාව

1. හැඳින්වීම

ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය (CIDA) විසින් 2021 වසරේදී ලැප්ටොප් පරිගණක දහසයක් (16) මිලදී ගැනීමේදී අනුගමනය කරන ලද ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සමාලෝචනය කිරීම සහ එම ප්‍රසම්පාදනය සඳහා වැය කරන ලද මුදල සාධාරණ හා යුක්තිසහගත ද යන්න ඇගයීමට ලක් කිරීම සඳහා මෙම වාර්තාව සකස් කර ඇත.

2. ප්‍රසම්පාදන පසුබිම

2021 වසරේදී, නිල මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා ලැප්ටොප් පරිගණක දහසයක (16) අවශ්‍යතාවයක් CIDA ආයතනය විසින් හඳුනා ගන්නා ලදී. පිළිගත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියා පටිපාටිවලට අනුකූලව, සුදුසුකම් ලත් සමාගම් අටකින් (8) ලංසු කැඳවන ලදී. ඉන් සමාගම් පහක් (5) නියමිත කාලසීමාව තුළ ලංසු ඉදිරිපත් කළහ.

ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සිදු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවක් (TEC) පත් කරන ලදී. මෙම ඇගයීම අදියර දෙකකින් සිදු කරන ලදී:

- තාක්ෂණික ඇගයීම
- මූල්‍ය (මිල) ඇගයීම

මිල ඇගයීම සඳහා සලකා බලනු ලැබුවේ තාක්ෂණික අවශ්‍යතා සපුරාලූ ලංසුකරුවන් පමණි.

3. ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵල

3.1 තාක්ෂණික ඇගයීම

තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව (TEC) විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සියලුම ලංසු, නිශ්චිතව දක්වා ඇති තාක්ෂණික අවශ්‍යතාවලට සාපේක්ෂව ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. මෙම ඇගයීමෙන් පසුව, සුදුසුකම් ලත් ලංසු මූල්‍ය ඇගයීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

3.2 මිල ඇගයීම

තාක්ෂණික ඇගයීම නිම කිරීමෙන් පසු, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව මිල ඇගයීමේ කටයුතු සිදු කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵල පහත පරිදි විය:

- අඩුම ලංසුකරු - ඒකකයක් සඳහා රු. 208,500
- දෙවන අඩුම ලංසුකරු - ඒකකයක් සඳහා අඩුම ලංසුකරුට වඩා රු. 88,500 ක් වැඩිය.

ඇගයීම් නිර්ණායක සහ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ මත පදනම්ව, තාක්ෂණික අවශ්‍යතා සපුරාලූ අඩුම ලංසුකරුට කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමන ලදී.

4. නිෂ්පාදන කාර්ය සාධනය සහ වගකීම් කාලසීමාව (Warranty) සම්බන්ධ ගැටලු

- මෙම පරිගණක යම් කාලයක් භාවිතා කිරීමෙන් පසුව, ලැප්ටොප් පරිගණක කිහිපයක එහි පියන සම්බන්ධ වන කොටසේ (hinge) හානියක් හඳුනා ගන්නා ලදී. මෙම ගැටලුව වගකීම් කාලය තුළදී වාර්තා කරන ලදී.බලයලත් නිෂ්පාදකයා වන ඩෙල් (Dell) සමාගම, වගකීම් කොන්දේසිවලට අනුකූලව එම ලැප්ටොප් පරිගණක වගකීම් යටතේ නොමිලේ අලුත්වැඩියා කර දෙන ලදී.
- ලැප්ටොප් පරිගණක දහසයම (16) වසර පහක (5) පමණ කාලයක් අඛණ්ඩව භාවිතයේ පවතී.
- නැවත නැවත ඇතිවන හෝ ප්‍රධාන පෙළේ තාක්ෂණික ගැටලු කිසිවක් වාර්තා වී නොමැත.
- ලැප්ටොප් පරිගණක සතුටුදායක ලෙස ක්‍රියා කර ඇති අතර මෙහෙයුම් අවශ්‍යතා සපුරා ඇත.

මෙමගින් ප්‍රසම්පාදනය කරන ලද උපකරණවල කල්පැවැත්ම, විශ්වාසදායක බව සහ පිළිගත හැකි ගුණාත්මකභාවය පෙන්නුම් කරයි.

5. මෘදුකාංග බලපත්‍ර (Software Licensing)

ලැප්ටොප් පරිගණක සඳහා ගෙවන ලද මුළු මුදලට පහත සඳහන් දෑ ද ඇතුළත් විය:

- සත්‍ය මයික්‍රොසොෆ්ට් වින්ඩෝස් මෙහෙයුම් පද්ධතිය (Genuine Microsoft Windows Operating System)
- සත්‍ය මයික්‍රොසොෆ්ට් ඔෆිස් මෘදුකාංග පැකේජය (Genuine Microsoft Office Package)

මෙම බලපත්‍ර නීත්‍යානුකූලව මිලදී ගෙන ස්ථාපනය කර ඇති අතර, එමගින් මෘදුකාංග බලපත්‍ර අවශ්‍යතාවලට අනුකූල වීම තහවුරු කරන අතරම ඇතිවිය හැකි නීතිමය, ආරක්ෂක සහ මෙහෙයුම් අවදානම් මගහරවා ගෙන ඇත.

6. මිලෙහි සාධාරණත්වය සහ වෙළඳපල සංසන්දනය

පහත කරුණු සංසන්දනය කිරීමේදී,

- 2021 වර්ෂයේ පැවති ලැප්ටොප් වෙළඳපල මිල ගණන්
- අනෙකුත් ලංසුකරුවන් ඉදිරිපත් කළ මිල ගණන්
- අඩුම සහ දෙවන අඩුම ලංසුකරුවන් අතර පවතින සැලකිය යුතු මිල වෙනස
- සත්‍ය බලපත්‍රලාභී (genuine licensed) මෘදුකාංග ඇතුළත් වීම
- වසර පහක කාලයක් තුළ ඔප්පු කරන ලද කාර්ය සාධනය

තෝරාගත් ලංසුව වැය කළ මුදලට සරිලන වටිනාකමක් (value for money) නියෝජනය කරන බව පැහැදිලිය. ගෙවන ලද මිල තරඟකාරී වන අතර ප්‍රසම්පාදන අවස්ථාවේ පැවති වෙළඳපල තත්ත්වයන්ට අනුව එය සාධාරණ වේ.

7. නිගමනය සහ නිර්දේශය

අනුගමනය කරන ලද ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් සිදු කරන ලද ඇගයීම, මිල සංසන්දනය, සත්‍ය මෘදුකාංග බලපත්‍ර ඇතුළත් වීම සහ වසර පහක කාලයක් පුරා ලැප්ටොප් පරිගණකවල සතුටුදායක ක්‍රියාකාරිත්වය මත පදනම්ව, පහත සඳහන් නිගමනවලට එළඹිය හැකිය:

- ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය විනිවිදභාවයකින් යුතුව සහ පිළිගත් ක්‍රියා පටිපාටිවලට අනුකූලව සිදු කර ඇත.
- තාක්ෂණික අවශ්‍යතා සපුරාලූ අඩුම ලංසුකරු තෝරා ගැනීම යුක්තිසහගත වේ.
- ලැප්ටොප් පරිගණක දහසය (16) මිලදී ගැනීම සඳහා වැය කරන ලද මුදල සාධාරණ, යුක්තිසහගත සහ ආර්ථිකමය වශයෙන් තහවුරු කළ හැකිය.
- CIDA ආයතනය විසින් වැය කළ මුදලට දිගුකාලීන වටිනාකමක් ලබා දෙන කල්පවතින සහ විශ්වාසදායක උපකරණ ලබාගෙන ඇත.